

בעזרת השם יתברך

ספר
עטרת זהב - לבוש
על שחיטה וטריפות

חודש מנחם אב שנת תשמ"ה לפ"ק

ברוקלין נוא יארק

אז נראין הדברים שהיה בעין שגנה ושהוא ארס כשר מחזירין אותו מיד ובלבד שיקבל עליו כפני שלשה חכמי העיר או הבשרי שבעיר שלא ישוב עוד לדרכם כאילו אלא שיכרוק יפה אבל אם נרא' בעיניהם שהוא פושע ומיקל דמי שלא להחזירו אפי' בקבלות דברי חכירות :

ך טבח שנמצאת פנימה גדולה כראש סכניו ואמר זאת הפנימה היא כאה מפני שאני מכסה דם העופות כראש הסכין ומזוי אני צרוות לכבות ומזה נפגם אבל אני נזהר כשאני שוחט שאיני נוגע בפנימה מעכבין אותו שהרי מיקל לכתחלה לשחוט כסכין פנימה וזה דבר שאסורו חכמים כפירוש והרי הוא וזשור ופושע ואם הוא טבח לרבים קרוב הוא לומר שהכלים של הקהל אסורי' וצריךין העלה :

ט דיני ברכת השחיטה וכו' סעיפים :

א וכיון שמצית שחיטה היא מן התורה דתיכ וזכת לך צריך לברך עליה בעל כל הנצות שמבר' עליה עובר לעשייתו ומכרין קודם שישחוט ברוך א"י אמ"ה אשר קדשנו במצותיו וצונו על השחיטה ותקנו לברך בעל ולא בלמוד לשחוט מפני שהיא מצוה שאיפשר להתקיים ע"י אחר אפי' אינו בעל הבהמה או העוף לפיכך מכריזין בעל שכן משמע לשון על לומר שלא הקפידה התורה אלא שת"ה הבהמה נשחטת אם רוצה לאוכלה יהיה השחוט מי שיהיה ועיין בלבוש חזון סימן תל"ב אבל הברכה אינה מעכבת שאם עשה ולא כירך שחיטתו כשירה לפיכך אם רוצה לשחוט דבר דתייליד כו' דיעת' של טריפות וצריך בריקה אחר השחיטה אם היא כשרה אם לא ישחטנו בלא ברכה וכשימצא כשר יברך על השחיטה ובלבד שיהיה ספק השחיטה מיד ואז נזהרין כשיזימון לשחוט דבר שיש בו ספק טריפה שאינו שחוט לבדו אלא שחט תיגדל או עוף אחד קודם לו וכונתו גם כן על זו ואז אם לא ימצא זו טריפה לא יהי' ברכה לבטלה דהא הוה צריכה הברכה משום העוף ששחט ראשונה : ואם צריך לשחוט בבית המטבחיים שהוא מקום מגופה יברך ברחוק ד' אמות קודם שיכנס לשם שאסור להזכיר שם עמים במקום הטנופת ולא יזכר עד אחד השחיטה שלא להסחית דעתו בין הברכה לשחיטה :

ב וברכה זו היא שהיה לכל המזיני הגשמיים הלכך שחט הרבה בהמות וחיות ועופות מברך ברכה אחת לכולן כיון שדעתו לשחוט כולם בלי הפס' הוי מצו' אחת ודי בכרכי' אחת :

ג וכמו כן ענין ששהיטין שני בהמות אחר יכול לברך ויוציא בו הכיור ובלבד שיכוין המכיר להוציא חבירו וחבירו יתכוין לצא' : וצריך לומר מלרבר בין ברכה לשחיטה דברים שאינם מצרכי השחיטה ואם דבר הוי הפסק וצריך לברך פעם אחרת אבל דברים שהם צרכי שחיטה כגון הביאו לי לשחוט וכיוצא בו אינו הפסק אבל בין השחיטה הביאו אין השחיטה הפסק דשחי מצות הו' מ"מ טוב הוא שלא לברך ביניהם :

ד וכן אם רוצה לשחוט בהמות או עופות הרבה צריך לומר מלרבר דברים שאינם מצרכי השחיטה בין שחיטה לשחיטה ואם דבר צריך לכסות דם שחיטה ראשונה ולברך עליה ולחזור ולברך פעם אחרת על השחיטה שדושה לשחוט אחר' כן משום שהיכור בין ברכת השחיטה הראשונה לשחיטה שני' הוי הסח' הדע' כיון שאין זו תלויה בו שהרי אם היה רוצה שלא לשחוט יותר היה הריש' בידו לפיכך נמש' מצוה ראשונה ומה שדושה לשחוט יותר יתבר' היא מצוה נפרדת וצריך לברך עליה בפני עצמה ויהי' שחיטה

ה וצריך לברך על השחיטה הראשונה והוא שישחוט עור אפי' צריך לברך רבין כיסוי השני שיכסה אחר כך מה שישחוט עור אפי' צריך לברך רבין דעת שני הכסויים ואף על גב' שצריך לברך על השחיטה שדושה אחר כך ברכת השחיטה לא הוי הפסק כל זמן שלא שח שיחת חולין וכיון שהברכה אינה מצטק'ג' מעשה השחיטה כיון דאיפשר דשחט כחד ירא ומכסה כחד ירא לא הוי הפסק :

ו וכן המכיר על דעת לשחוט חיה אחת ושחטה ואחר כך קודם שכיסה דמה הביאו לו יותר יכסה דם הראשון ויברך עליו והוא דעתו גם על כיסוי של אלו שהביאו לו ואחר כך יברך על השחיטה השנייה שהביאו לו ויכסה דמה ועל הכיסי אין צריך לברך כי כשר יצא בכרכת הכיסי הראשון ורוקא שהביאו לו אלו קודם שיכירך על הכיסי הראשון שאו היה דעתו בכרכה על שני הכסויים וברכ' השחיטה לא היה הפסק כמו שאמרנו אבל אם איר שכירך על הכיסי הראשון הביאו לו יותר צריך לברך גם על הכיסי השני וי"א דאם הביאו לו ממין הראשון ששחט קודם שכסה אין צריך לכסות הראשונה ולא לברך על שחיטה השנייה כיון שעדיין עושק בה וכן עיקר ועיין בלבוש התכלת סימן ר"ז סעיף ב' :

ז ולכילי עלמא אם מתחלה כשכירך הוי לפניו הרבה לשחוט ואחר כך הביאו לפניו אחרות אם כשמיכאין לפניו האחרות יש עור לפניו מאותה שהיו לפניו כשכירי' אין צריך לברך על אותה שמכאין לו שכיון שדראשונות עריין לפניו הרי משכה הברכה הראשונה עד עכשיו והוי כאילו כירך עכשיו על אלו שהם לפניו מן הראשונות וכאורו פעם גם האחרונות הם לפניו והוי כאילו נתפשטה הברכה גם על אלו שהביאו לו אבל אם גמר לשחוט כל אשר הוי לפניו בשעת ברכה ראשונה ואח"כ הביאו לו אחרות צריך לברך על האחרות שכבר נגמרה הברכה הראשונה ולכתחל' כל שוחט קבוע טוב לזוהר להיות דעתו בשעת ברכה על כל מה שיכיוא לו ואז לא יצטרך לברך אפילו על מה שיכיוא לו אחר גמר הראשונה :

ח היה שוחט חיה או עוף ודעתו לשחוט עור חיה או עוף אחרים ועכב וכסה וכירך כשחזור ושוחט אין צריך לברך על השחיט' ואם שחט חיה או עוף ורצה לשחוט אחר' בהמה יכסה דם החיה או העוף וישחוט בהמה בלא ברכה דכיוסי לא הוי הפסק משום דאיפשר דשחט כחד ירא ומכסה כחד ירא וכיון דמעשה הכיסי לא הוי הפסק גם הברכה לא הוי הפסק כל זמן שלא שח שיחת חולין כדלעיל ועל הכיסי השני נראה אם הוי מעותו כמה שכסה וכירך שהיה סבור במחשבתו שכן הדין יצריך לכסות בין בל ארזת ואחת ולברך עליה חייב דהא ע"מ כן כיסה וכירך כדי שיכירך גם על הכיסי השני אבל אם בדעתו היה לשחוט עור ולכסות בלח' ברכה זו גם האחרות אין צריך לברך על הכיסי השני כיון שהיה דעתו עליה מתחלה אבל אם היה טעותו ששכח שהיו לפניו עור לשחוט אם כן לא היה דעתו ומחשבתו בכרכתו על הכיסי השני שהרי הסח דעתו נגמרו וצריך לברך על הכיסי השני אפי' דעל השחיטה אין צריך לברך היינו מפני שבשע' ברכתו על השחיטה הראשונה היתה דעתו גם על זאת ואין שכתתו נקרא היסח הדעת מה שאין כן בכיסי שלא היה דעתו עליו בשעת ברכת הכיסי הראשון נ"ל :

ך מקום השחיטה בצואר וכו' סעיפים :

א ק"ל ה"ל"מ המקום השחיטה בצואר והוא שישחוט' הסימני' דהיינו קנה ורשט ומקומה בקנה לצד הראש כיון כבהמה וחיה בין בעוף הוא משיפוי בוכע ולמט' והוא קודם שתחיל הוכוע לשפוע ולעלות והיינו דקאמר כגמרא שידר בחיט' והוא שבסוף הקנה למעלה יש בתוך הטבעת הגדולה שני גרגרים כמו בשני גרגרים חייטים ואם שחט בתוך החיטים ושיר מהם כל' שהו למעלה לצד הראש כשירה שהרי שחט משיפוי כוכב ולמטה ומיהו היינו דרוקא כדעעבר אבל לכתחלה יותר שישחט גם למטה מן הטבעת הגדולה ואצ"ל שיותר לשחוט למטה משני הגרגרי' האלו שלא יגע בהם כלל אלא יניחם כולם לצד הראש' ואם לא שיר מהם כלום לצד הראש אלא שחט למעלה מהם הוי זו מוגרמת ופסולה ולמטה בקנה כבהמה וחיה מקום השחיטה הוא ע"י מקום שמגיע ראש כנף האונה העליונה כשננחשין אותה ועולה למעלה וסימנם בחיין הוא כל ארץ הצואר כשתמשוך הבהמה צואר' לרעות כדרכה ולא שתאגוס עצמה לפשוט צואר' יותר ממה שרגילה לעשות כשהיא רועה ברוח מכלי אוינם ואע"פ שהקנה יורד עוד משם ולמטה עד הריאה ה"ל"מ הוא ששם אינו מקום שחיטה הלכך אם אגס ומשך הקנ' למעלה ושחטו שח עשייתו פסולה ובעיני ספק שישחט בקנה עד הרי' :

ב ויחייב בין בהמה בין ביד' בין כעור מקום שחיטה לכתחלה לצד הראש הוא מתחיל מן המקום שבשיחיתתו אותו כותחין והולך משם ולמטה כבהמה וחיה עד מקום שישעיר ויתחיל להיות בקעים כמו הרים : שחט למעלה ממקום זה והוא הנקרא חורבין הוושט דהיינו שחתיבים אותו ועומד כמו הבשר'או למטה ממקום זה והוא התחלת בני מעים שחיטתו פסולה ושיעור תורבין הוושט שאינו ראוי לשחיטה למעלה כבהמה וחיה הוא כרי שיאחו בשתי אצבעותיו משני צידי הצואר שזה אינו אלא רוחב הצנב' אחר והיינו דרוקא כדעעבר אבל לכתחלה נזהרין לבוף אומ' הבהמה ומק' שיכסה האוזן יש קבלה ביד הטבחים ששם שוחטין כדי להרחיק יותר מן התורבין שלא יגע בו ושיעור זה בגדלו לפי גדלו וקטנו לפי קטנו ובעוף שיעורו למעלה הכל לפי גדלו וקטנו וכמו שאמרנו : ואין חילוק בין יונה לשאר עופו' ולמטה עד גגו של זפק ועוף שאין לו זפק כגון אווזא עד בין האגפיי' דהיינו עד הגוף וסימן להבחין איזו הוא גגו של זפק או איזוהו וושט הוושט יש לו שני עירות אחת ארום ואחד לכן יגנו של זפק אין בו אלא עור ארת וגם היא לבנה : ג ואינו אין בקיאין כל כך בשיעורן לפיכך קיל המצות שחיטה לכתחילה הוא לשחוט כאמצע הצואר וכנגד הגרון ולא מן הצדדין וכ"ש מן העורף דלא ריש לחוש שמא יתחנך המפרקת קודם שיחנך הסימנים והרי היא נמרפה קודם שישחטה ואפילו החזיר הסימנים לעורף או לצדדין לא ישחוט לכתחלה כי הסימנים רכים הם ונדחיי' מן הסכין וא"כ חותך המפרקת תחלה אבל כדעעבר אם החי' הסימנים לצדדים או לעורף וידע בבירור ששחט הסימני' תחלה שחיתתו כשירה :

שחיטה ובמעשה שחיטה כמו שנתבאר בשהיה :
 ו חלדה כיצד צריך שיהיה הסכין מגולה למעלה בשעת שחיטה
 ולא יתכסה בשום דבר דהבי אגמריה הלכתא מסיני וחלדה היא
 מלשון חולדה כחולדה הממוני בחורי עפר ובפנים הלכך אם הכניס
 הסכין בין סיל'ס' ושחט ל"ש שחט התחתון בהלכתא מלמעלה למטה
 וחור והוציא ושחט העליון גם כן מלמעלה למטה ל"ש שחט א'
 מהן מלמטה למעלה שחיטתו פסולה :
 ו לא עור אלא אפילו הגנים הסכין תחת העור או תחת צמר
 מסוכך בצואר הבהמה או תחת מטלית הקצוזה כצוארה או
 שמטל' מדובק בו בשערה ושחט מתחתיו וזו נקרא חלדה ושחיטתו
 פסולה אבל אם המטלית פדש על צוארה ושחט שחיטתו כשרה
 ומיהו לכתחלה יש ליהוד גם מזה כדי שתראה הסכין מגולה מכל
 וכל בשעת השחיטה וכן בעוף יורר שלא להכניס הסכין תחת
 הגוצה ולכך אם הנוצה ארוכה וא"א לו לשחוט שלא יתכסה הסכין
 מהם ימרט הגוצ' במקום השחיטה קודם שישחוט אע"ג דאיכא
 צער ב"ח וכן בכבשים שיש להם צמר מסוכך בצואריהם יתלוש
 אותו הצמר שם שלא יבא לידי חלדה :

ו השוחט וחס על העור שלא לעשות בו קרע גדול צריך ליהוד
 שלא יכניס הסכין בשעת שחיטה תחת העור בשום מקום
 בין כנגד הסימנין בין בראש הסכין שלא כנגד הסימני' :
 ו ק"ל דחלדה פסולה בין במיעוט קמא בין במיעוט בתרא בין
 בקנה בין בושט בין שניעויות במקום השחיטה ובשעת
 שחיטה :

יא הילכך ל"ש שחט הרוב בהכשר והחליד הסכין תחת מיעוט
 הישאר משניהם או מאחד מהם ושחט ממטה למעלה ולי"ש
 החליד הסכין תחת מיעוט הראשון ושחט ממטה למעלה ואח"כ
 גמר השחיטה כדרכה ל"ש שחט מיעוט הס' בחלדה מלמעלה
 למטה והוצי' הסכין וגמר השחיטה שלא בחלדה ולי"ש שחט רוב
 ס' אחר כבהמה והחליד הסכין תחת מיעוט הס' :
 הישאר השני כדרכו שחיטתו פסולה :

יב הגרמה כיצד שחט שלא במקום שחיטה הממארים למעלה
 בס' ו' ולשון הגרמה הוא לשון הכרעה כלומר שהביעו
 ידו בסכין לצאת חוץ ממקום הכשר שחיטה כגון בקנה שמקום
 שחיטה בו היא משיפוע כובע ולמטה אם שחט למעלה ממנו
 או שהתחיל לשחוט במקום שחיטה ושחט מעט והמה הסכין חוץ
 למקום שחיטה וגמרה שם וזו הגרמה ושחיטתו פסולה אבל אם
 שחט הרוב במקומו והמה כלפי מעלה לצד הראש וגמרה שם
 כשיהיה אפילו למי שפוסל שהיה דרכה חלדה במיעוט בתרא
 הכא מבשר דשאני התם שנעשה הפסול במקום שחיטה אבל
 הכא לא נעשה הפסול במקום השחיטה והוי כמחתך כרגל או
 במקום אחר כבהמה אחר ששחט הרוב אע"ג שנעשה ככת אחת
 עם השחיטה לית לן בה ומיהו יש ליהוד לכתחלה שלא לעשות
 והא רמבשרינן כשחט הרוב בגרמת חווקא ששחט רוב חלל
 הקנה שכפנים מתגררת אבל אם לא שחט רוב הקנה שכפנים
 אע"ג ששחט רוב הטבעת לא סגי שהטבעתי' אינם מקיפים כל
 הקנה ואיפשר שישחט רוב הטבעת ועריין רוב הקנה אינו שחוט
 חוץ מטבעת העליונה שהיא מקפת כל הקנה ובשחיטת רובו
 הוי ג"כ רוב הקנה וכשרה :

יג ודווקא בה"ג ששחט הרוב ואח"כ הגרים אבל שחט שלישי
 והגרים שלישי ושחט שלישי דבי נפקא חיותא בהגרמת שלישי
 האצטעי שהוא משלים לרובה נפקא פסולה וכן הגרים שלישי
 ושחט שלישי והגרים שלישי או אפי' הגרים שלישי ושחט שני
 שלישי'ם האחרונים נוהגין לפסול דהא בי נפק חיותא דהיינו בעת
 שחיטת הרוב לא היה כולו בשחיטה ואע"ג רמזא חצי קנה פגום
 והשלמו לרוב כשרה הכא שנעש' הפסול בשעת שחיט' ובהתחלת'
 אסרינן ל' אף על גב שאין הפסול במקום שחיטה ולא דמי לשחט'
 שני שלישים והגרים שלישי שכבר נגמרה כל השחיטה בשעה
 שהגרים :

יד וכל ריני הגרמה הנוכרים אינם אלא כשירוע שלא נגע
 בושט אלא בקנה למעלה לצד הראש שאינו נפסל שם אלא
 בפסוק' הרוב אבל אם נגע בקנה למטה לצד גוף הק"ל
 בין לנפי' הראיה נירון בריאה וכן בבושט בין לצד מעלה בין לצד
 מטה אם שחט כל שהוא חוץ למקום שחיטה קודם גמר הכשר
 שחיטה אע"פ שגמר כל שאר השחיטה במקום שחיטה שחיטתו
 פסולה מפני שנקיבת סקומות הללו במשהו ורר' גמריה קודם
 גמר שחיטה ואנו נוהגין דהטרי' גם בהגרמה למעלה בקנה בין
 במיעוט קמא בין במיעוט בתרא בין בקנה בין בושט :
 מז עיקר ליצד כבר כתבתיו כיסומן י"ח שאם שחט בסכין פגומה
 ועקר הסימנים זה אינו העיקר הנמסר מסיני הפוסל את
 השחיטה שהוא נלמד מפסוק וזכחת ולא וקרעת אלא עיקר הנמסר
 הלי"מ שפוסל ביצד בגון שנעקרו הסימנים ונשמטו שניהם במקום
 חיבורן בלחי או אפי' אחד מהם שנשמט ונעקר ושחטו לא מבעי
 נעקר ונשמט קודם שחיטה דאסור שנתכלה קודם לכן אלא
 אפי' התחיל לשחוט וכתך השחיטה קודם ששחט רובה נעקר
 אחד מן הסימני' שחיטתו פסולה שכיון שנשמט באותה שעה

ד כבר כתבתיו לעיל סימן שמונה עשר סעיף' שהשוחט כסכין רעה
 שאין הירודה חותך יפה ונתעכב בשחיטה אפילו כל היום
 כולו רק שלא פסק מלהוליך ולהביא שחיטתו כשרה וה"מ בעוף
 שהבשרו כסימן אחד אבל כבהמה שצדיקה ב' סימנים אם אחר
 ששחט רוב ס' א' וחותר במיעוט סימן הנשאר קודם שיתחיל
 לשחוט הס' השני עיכוב בשיעור שהיה שחיטתו פסולה רובין
 ששחט רוב הסימן אותו מיעוט סימן הנשאר חשוב בשחוט ואינו
 כן מה שמתעכב אח"כ בו קודם שיתחיל לשחוט הסימן השני אינו
 נחשב מן השחיט' דהיי' כמו שחותך בידה או ברגלה ורר' היא שהיי'
 גמורה הלכך יש ליהוד לכתחילה שלא לשחוט כסכין רעה :
 ה נוהגין אנו לפסול כל השחיט' אפי' כל שהוא בלי שיעור וכן בכל
 מקום ששיחה כשחיטה בין במיעוט קמא בין במיעוט בתרא
 בין בקנה בין בושט ואע"ג דבקנה לא שייך שהיה ממ"ג דהא
 אם שחט רובו הרי כבר נגמרה שחיטתו ואם לא שחט רובו הרי
 לא נטרף כנך הרי ליה כחצי קנה פגום שמות' לגמור שחיטתו עד
 רובו מ"מ הואיל ודרך שחיט' נעשה ההקלקל אסרינן לה וכן
 בבושט אחר שנשחט רובו מהא' טעמא אסרינן לה הלכך אם
 שחט רוב אחד בעוף ורוב שנים כבהמה ופסק ושהיה למות לא
 יחזור וישחוט המיעוט הנשאר כסכין כדי למהר מוחת' אלא
 ימתנה כרגל או יכנה על ראשה במקל ובלבד שלא ישבר מפרקתו
 קודם שתצא נפשה מפני שגולל את הבריות במקום שמוכרין הבשר
 במשקל שמכביר את הבשר ע"י שכירת המפרק' מפני שנשאר
 דמה בתוכה ועוד אפילו איסור יש בו שמבלעו' דם באיבריו
 בללקמן בסימן ס"ו :

ו השוחט ומצא קנה של גמי רך ועגול תחוב בבושט וארכה לאורך
 הוושט ונחתך הקנה הוא עם שחיטת הוושט שחיטתו פסולה
 דיש לחוש שמא נשעה שחתך כסכין חוד הקנה לא חתך הוושט
 וה"ל שהיה הפסולה הרוצה לשחוט את העוף ותלוש גוצה מצוארו
 לפנות לו מקום לשחיטה ופעמים שיוציא דם או שיקרע העור
 אין לחוש לנתיב' הוושט וכן בהמה שהתחיל לשחוט וחתך מקצ' עיבו
 העור ויצא דם וירע בצוארה שלא נגע בכשר אין לחוש לנקיבת
 הוושט וי"א כיון שיצא דם יש להטרף
 דחייש' שמא ניקב הוושט ואין מתירין אלא כשלא יצא דם ולכן
 יש ליהוד שלא למחוט הנוצות אם יוכל לשחוט בלא מריטה :

כד דיני דרסה חלדה הגרמ' ועיקר' וכו' כ' סעיף' :

א דרסה כיצד הלכה למשה מסיני שהוא צריך להוליך ולהביא
 הסכין בשעת שחיטה ואסמכתא אקרא רושחט שהוא לשון
 ומשך מלשון חץ שחוט לשונם ואם לא עשה כן אלא התני'
 הסימני' בכת אחת כגון שהגיה הסכין על הצואר וחתך וחתך למטה
 בכח בחותר' צננו או קישות הרי זו פסולה ואצ"ל אם הכה בסכין
 על הצואר כדרך שלמנין כסיף וחתך הסימני' בכת אחת שפסולה:
 ב וכיון שצריך לשחוט בהולכה והוכא' צריך להוי' הסכין יותר'
 ארוך מרחב הצואר ושערו חכמים ארכו הוא כמלא צואר
 וחין הצואר כמלא צואר עם העור והמפרק' שאו אפשר לו לשהוט
 בלא דרסה ע"י הולכה לכר או הוכאה לכר רבאח' מהו סגי בדיעבד
 ואם אין בו כשרה הוי ושחט בהולכה לכר או בהוכאה לכר א'
 איפשר שלא תרס ושחיטתו פסולה אבל אם הוליך והביא אפילו
 שחט באיגול או בסכין כל שהוא כשרה ויש מחמירין כבהמה
 והמתנה בגלגל' אלו לפסול כבהמה אפי' דהליך והביא אם אין
 בסכין כמלא צואר וחין לצואר משהו : שחט רוב הסימן קור' שהולך
 או הביא כל אורך הסכין כגון שהסכין חרף וחד מאד וחתך רוב
 הסימן קודם שיוליך או שביא כל ארכו כשרה ובלבד שלא יתפס
 הסכין בתחלה כמזוי' כנקום אחד וישחוט רוב הסימן קודם שיוליך
 או יביא רוב הסכין :

ג שחט שני ראשין כאחד בהולכה או בהוכאה בלבד אם יש
 בסכין כרי שלשה צוארין כשרה ואם לאו פסולה דע"כ אחת
 מהן שחט בדרסה דהא לא היה לה לשחיטתה שיעור אורך סכין
 וע"כ אמרינן שניהם נשחטו בענין אחד שבענין אחר העביר הסכין
 על שתיהן וכיון שאחת מהן נשחטה בדרסה נימא שדרסה גם
 השנייה אע"פ שהיה לה שיעור סכין לשחיטת' דהא חיונין בעל
 כהך שהיה בשחיטה זו ובדרסה אחת נשחטו שניהם :
 ד שנים אוחזין בסכין' ושוחטין אפי' זה למעל' לצד הראש וזה
 למטה לצד' ההוא שאהזין אותו באלכסון כשר' ולא חיישינן
 מתוך שזה מושך לכאן וזה מושך לכאן הוחק' הסכין על הצואר
 שמא ידרס זה על זה שיכולים להנדר' כו' :

ה השוחט וחותך רוב המפרקת יש מכשירין כשרה דרך הולכה
 והוכאה ויש מטרפינן אפי' דרך הולכה והוכאה ונוהגין להטרי'
 דכיון שחתך כל כך בחוץ' חיישינן שמא דרס :
 ו השוחט את העוף צריך ליהוד שיהיה בסימנים יפה יפה שלא
 ישמטו מתחת אצבעותיו שאם אינו אוחזן יפה יהיו נשמטו'
 מתחת הסכין ואינו יכול לשוחטו ע"י הולכה והוכאה אם לא שיבא
 לידי דריסה וכן יש ליהוד שלא יביא האצבע על הסכין אלא יחוק
 אותו בקתא שלא יבא לידי דריס' : ודרסה פסולה בין בקנה בין
 בושט בין במיעוט קמא בין במיעוט בתרא כיון שנעשית בשעת

הסימן מצדו איך ואיך ואי אפשר שתשחט כדבשר ואפילו בשוף שנעקר סימן אחד ואחר כך שחט את השני שחיטת פסולה אבל שחט כעוף סימן אחד או רובו ואח"כ גשחט ונעקר השני שחיטת כשירה : וכן כבהמה אם נעקרו הסימנים אחר ששחט רוב עינים שחיטת כשירה כיון דלא הוי כדרך שחיטה והרגין לאפור אפי' למזן המכשיר בהרמה ככהא גונא שבין שארע בשחיטה או אפשר לצמצם ושחט קודם ששחטו רוב נעקרו מה שאין כן בהרמה שענינו ראות אם נשחטו רובין קודם הגרמה אם לא ולכא למטעי כיה ואנו גורגין להפריך כל עיקר בין כמיעוט קמא בין כמיעוט בתרא בין בקנה בין כוושט :

א ניקב הוושט בשעת שחיטה קודם ששחט הרוב אפילו היה הנקב בנגר מה שגשחט ממנו כבר טריפה :
 ב חייה קנה והוושט תלויין זה כזה הילכך כבהמ' שצריכה ב' סימנים אשחט את הקנה ונקבה הריאה קוד' ששחט את הוושט או ששחט את הוושט ונקבו בני מעים קודם ששחט הקנה טריפ' אע"פ שהיו הריאה תלויין בקנה וחיי המעים תלויין בוושט והרי הם היו גשחטים קודם שגטרפו מ"ג כל זמן שלא נשחט הסימן השני גם הסימן הנשחט עוד חצי חייות בו ויש טריפת לחצי חיית :

בז אם מותר לחתוך אבר מן הבהמה בעודה מפרנסת ובו מעיף אחר :

א הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה מותר לחתוך ממנה אחר שנשחטה בעודה מפרנסת ומריתו יפה ומולחו יפה וחיו' ומריתו ואוכלו : אחר שמתה אבל בעוד חייתה כה אכור לאוכלו שנאמר לא תאכלו על הדם כלומר בעוד רמו שהוא חייתו בו ואחר שמתה מותר לאוכלו אפילו לגוי ולא אמרינן כיון שחתך קודם שתצא נפשה הוי לגוי כאבר מן החי דלדיריה לא בשחיטה תליא מילתא אלא במיתה וכן נח מצוה על אבר מן החי וקם ליה ישראל הנותנו לו בלפני עור לא תתן מכשול זה לא אמרינן דלא מציינו מירי דלישראל שרי ולגוי אכור וכ"ש שמומר להאכילו מבני מעים דלא קיל במ"ד דאחר שנשחט כל אחר כמאנה כריקולא רמיא והרי בהרמה עור חייתה כה דהא חייתה של זה תלוי בחיותו של זה ברעיל סימן כ"ז ומיר שנשחטו שניהם הרי היא כמת' כל ספק שאירע בשחיטה פסולה ראוי' ברמה אחוקת' שהיא בחוקת אכור אבר מן החי עומדת עד שיועד כבידור שנשחט' כהונן כמו שנתכאר פעמים :

כח דיני כיסוי הדם וכו' כ"ר סעיפים :

א השוחט היה או עוף צריך לכמת דמן ל"ש צרן עתה ל"ש מומנים בידו : שני ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכ' אשר יצוה ציר חיה או עוף : אשה יאכל ושפך את דמו וכסחו בעפר ודרשונן אין לי אלא אשר יצור צורין ועומדין מאליהן : כגון איווין ותרגוליס מגין ת"ל ציר ריבוי' הוא מימ' א"כ מה ת"ל יצור למרה תורה דרך ארץ שלא יאכל אדם בשר אלא כהונג' צידה פ' באלו הוא צריך לצור אותה בכל פעם כלי' לא יאכל בשר תריר והכיסוי הוא מצוה בפני עצמה ואינו תלוי בשחיט' לפיכך השחיטה כשירה אפי' הניח ולא כיסה אלא שעבר מצות עשה דיכסוי :
 ב וכיון שהוא מצוה אחת ממצות השם יתברך צריך לברך עליה קודם עשייתה כמו בשאר כל המצות ומברך בא"י אמ"ה אק"בו על כיסוי דם : בעפר והטעם שמברכין בעל הוא כמו שנתבאר למעלה בשחיטה סימן י"ט סעיף א' : השוחט בעצם ראשו ומכסה הדם יש לו לברך שהחיינו על הכיסוי כמו על חיובך שאר כל המצות אבל על השחיטה אין לו לברך שהחיינו שהוא מוסיף בריה ואין לברך שהחיינו על השחתת שום נברא :

ג מי שהוא בריה כפני עצמו רלא הבריעו בו חכמים אם הוא מין חיה או מין בהמה או כלאים הלא מן החיה ומן הבהמה צריך לכמת דמו מספק אבל אין לברך עליו על הכיסוי דשמא מין בהמה הוא והוי בריה לבמה ועובר על לא תשא וגוי הילכך טוב שלא לברך עליו דאף את"ל מיה הוא כרבות אין מעכבות ואין שוחטין הבוי והבלאים : כיום טוב דשמא יטלמל העפר בי"ט שלא לצורך וי"ט דשמא מין בהמה הוא ואם שחטו אין מכסין את דמו וכלילה כמציאי יום טוב אם נשאר הדם שלא נבלע בארץ וירשמו ניכר יכסנו בלא ברכה ואין יכול לקבל הדם בכלל לכמותו כלילה שאין שוחטין לתוך הגלי ברעיל סימן י"א :

ד שור הבר שקורין כופ"לא י"א שהוא מין חיה וי"א שהוא מין בהמה והוא מריא הנאמר כפסוק ולכך טוב הוא לכסוי רמו בלא ברכה או ישחוט עוף עמו ואז יוכל לברך על הכיסוי משום דם העוף וכן יעשה כבי' :

ה כיצד הוא הכיסוי נותן עפר תיחוח למטה ועפר תיחוח למעלה רעפר משמע עפר תיחוח ריקרקע קשה אינה נקראת עפר ומדלא כתיב וכסרו עפר אלא בעפר נושמע שיהא חרם כולו עטוף בעפר ולכן צריך להומיגו בפה למטה וליתן עליו בידו למעלה דכיסוהו בידו משמע כלומר הכיסוי מוטל עליו לעשותו בידים דהיינו העפר הניתן למעלה אבל למטה אין צריך ליתנו לשם כיסוי בידים אלא אם מצא עפר תיחוח ושחט לתוכו שפיר רמי מיר' הומנה בפה צריך רהבי נושמע בעפר עפר המוסמת לכך מדלא כתיב בעפר כשוא תחת הביית :

ו ומכסה בידו כדמשמע לשון רכסוהו ולא דווקא בידו אלא ה"ה כסכין או בכלי אחר ואסמכוהו אקרא דכתיב ושחט וכסה כמה ששחט יכסה דהיינו כסכין ולא מיעט הכתוב אלא שלא יכסה ברגלו שהוא דרך בויון ואין לעשות המצוה דרך בויון שלא יהיו מצות בויוות עליו :

ז והא דפסול בעיקר היינו בשנעקר כולו ולא נשתייר בה כלום אבל אם נשתייר בה אפי' כל שרו כשר רעדיון הסי' נמתח וצריך ומכריח והוא שאותו מיעוט שנשאר הוא כמקום אחד שאז אצ"ן נתפרק מן הלחי כנחת גארות ואותו המיעוט הנשאר נשאר בסכרו כחוק הילכך הוי חיבור והדרה כריא ואפי' הוא כל שהוא אבל אם המיעוט הנשאר הוא מודולל מעט כאן ומעט כאן שאז ניכר הרוב שנעקר ככה וגם מה שנשאר מחובר חיבורו מודולל הוא גחלש גם כן כי חיבורו הוה ליה כעקף כולו ופסול והני מלי בשנעקר רובו והמיעוט מודולל אבל אם לא נעקר אלא מיעוטו ורובו קיים אע"פ שרוב זה הנשאר הוא מודולל מעט כאן ומעט כאן בשר וגם נעקף כולו לא אצ"ן אלא בשחיטה כלומר שאין השחיטה מועלת בו רהבי אנמר' הילכתא אבל בשרה מיהא דהיא ג"מ כחיה לענין חלבו כבהמה או כצים בעוף שהם כשרים :
 זן שחט אחר מהסימנים בעוף וגמצא השני שמוט ואין יודע אם קוד' שחט אחר מהסימנים בעוף וגמצא השני שמוט ואין יודע אם ואפי' ידקו מירו בחוקת כשירות שראה הוושט שחוט ולא ראה אחר הקנה אם שחוט אם לאו וזרקו מירו ואח"כ מצא הגררת שמוטה טריפה ולא אצ"ן אחר שנחכמו' על הקרקע ופרנסה נעשי' שמוטה דאין בפירסוה כח להשמיט הסימן ואוקי בהמה אחוקתה שלא נשחטה כריא וגאמן הטבח לומר שבשעת שחיטה לא היתה וצ"ת' שמוטה שער אחר גאמן כאיסורין וכל שכן הבא שהוא מסיע רוב שרוב עופות אינן שמוטות :

יח נמצא הסימן השחוט שמוט נוהגין לאכור בין תשם הסימנים בידו כששחטה בין לא תשם שאין אנו בקיאין כבדיקה לברוקן אם נשחט קודם שחיטה אם לא :

יט שחט עוף כרוב כדבשר ואחר גמר שחיטה מצא טבעת מהגררת שלם על הסכין כשירה שעל ידי גלגול הגררת מכח הסכין בעת שהיטה נתפרק ויש משריפין :

ך השוחט התרגיל צריך לזהר שידחק רגלו בקרקע או יגבוה מן הקרקע שלא יעשין הרגל בקרקע ועל ידי הנעיצה ככתו יעקור הסימנין :

כא השוח' צריך לדאוג בשעת שחיטה קודם שיוקנו מירו אם רוב הסימנים שחוטות במקום שחיטה בלא הגרמה ואם לא ראה בשעת שחיטה יברוק אחר השחיט' ואם לא ברק הרי זו אסורה כבהמה כחיה כל זמן שלא נשחטה בחוקת איסור אבר מן החי שחטת ואינה ניתר' אלא בשחיטה ראויה וכשרה וכל זמן שלא נתבר' לנו ששחטה שחיטה כשירה הרי היא כמת' מאליה דאוקמא אחוקת איסורה ומירו כרענבר אם זרקו מירו ולא ברקה יכול לברוקה אחר כך ולא חיישינן שמא על יד פירטוס נתקדעה השחיטה ונעשה הרוב שאין כח בה לקרוע את עצמה ע"י פירטוס ונהנו לברוק בדרך זה שחוקף אגודל על השפוע כעכ ומתוך הדחק יבלשו הסימנים לחוץ ואז יוכל לדאוג אם נשחטו רובין גם אם עכיר שמוטה כי אם לא יכנסו הסימנים ויחורו לפנים אחר שהסידר אצבעו הוי שמוטה וטריפה מיהו אין צריך לברוק אחר שמוטה דסמכין ארכיה שאין שמוטות כמו בשאר טריפות אלא אם יראה שמוטה יטרופ :

כב ואין לברוק הסימנים כנוצה שיתחב נוצה דרך הפה לדאי' אם נשחט הרוב הרוב הריאה לעינים בעיני והעש' כן מאכיל טריפות לישראל מפני שהנוצה קודעת ויש לחוש שמא לא שחט הרוב והנוצה קרעה והשלמה לרוב ואין צריך לברוק אלא אחר שחיטת תרוב אבל לשאר ספיקות כגון שמא נעקרו הסימנים לא חיישינן דסמכין ארוב כרמות שלא נעקרו כמו בשאר שמונה עשר טריפות דסמכין ארכיה ולא כרקנן אחריהם :

כג ואחר שנשחטה הבהמה ונברקה כריא הרי היא עומדת בחוקת היתר ואפילו נולדה בה ריעותא כגון שכא זאב ונטל בני מעיהו החורס נקבים כשירה שאנו תלויין למי' הוא נקבם ולא אמרינן כנקבם נקב ניקב כיון שהחוקה כהיתר :

כד רין ניקב בוושט או בכני מעים וכו' סעיפים :

כה שחט עוף כרוב כדבשר ואחר גמר שחיטה מצא טבעת מהגררת שלם על הסכין כשירה שעל ידי גלגול הגררת מכח הסכין בעת שהיטה נתפרק ויש משריפין :

כז השוחט התרגיל צריך לזהר שידחק רגלו בקרקע או יגבוה מן הקרקע שלא יעשין הרגל בקרקע ועל ידי הנעיצה ככתו יעקור הסימנין :

כח השוח' צריך לדאוג בשעת שחיטה קודם שיוקנו מירו אם רוב הסימנים שחוטות במקום שחיטה בלא הגרמה ואם לא ראה בשעת שחיטה יברוק אחר השחיט' ואם לא ברק הרי זו אסורה כבהמה כחיה כל זמן שלא נשחטה בחוקת איסור אבר מן החי שחטת ואינה ניתר' אלא בשחיטה ראויה וכשרה וכל זמן שלא נתבר' לנו ששחטה שחיטה כשירה הרי היא כמת' מאליה דאוקמא אחוקת איסורה ומירו כרענבר אם זרקו מירו ולא ברקה יכול לברוקה אחר כך ולא חיישינן שמא על יד פירטוס נתקדעה השחיטה ונעשה הרוב שאין כח בה לקרוע את עצמה ע"י פירטוס ונהנו לברוק בדרך זה שחוקף אגודל על השפוע כעכ ומתוך הדחק יבלשו הסימנים לחוץ ואז יוכל לדאוג אם נשחטו רובין גם אם עכיר שמוטה כי אם לא יכנסו הסימנים ויחורו לפנים אחר שהסידר אצבעו הוי שמוטה וטריפה מיהו אין צריך לברוק אחר שמוטה דסמכין ארכיה שאין שמוטות כמו בשאר טריפות אלא אם יראה שמוטה יטרופ :

כט ואין לברוק הסימנים כנוצה שיתחב נוצה דרך הפה לדאי' אם נשחט הרוב הרוב הריאה לעינים בעיני והעש' כן מאכיל טריפות לישראל מפני שהנוצה קודעת ויש לחוש שמא לא שחט הרוב והנוצה קרעה והשלמה לרוב ואין צריך לברוק אלא אחר שחיטת תרוב אבל לשאר ספיקות כגון שמא נעקרו הסימנים לא חיישינן דסמכין ארוב כרמות שלא נעקרו כמו בשאר שמונה עשר טריפות דסמכין ארכיה ולא כרקנן אחריהם :

ל אחר שנשחטה הבהמה ונברקה כריא הרי היא עומדת בחוקת היתר ואפילו נולדה בה ריעותא כגון שכא זאב ונטל בני מעיהו החורס נקבים כשירה שאנו תלויין למי' הוא נקבם ולא אמרינן כנקבם נקב ניקב כיון שהחוקה כהיתר :

לא רין ניקב בוושט או בכני מעים וכו' סעיפים :

לב שחט עוף כרוב כדבשר ואחר גמר שחיטה מצא טבעת מהגררת שלם על הסכין כשירה שעל ידי גלגול הגררת מכח הסכין בעת שהיטה נתפרק ויש משריפין :

לז השוחט התרגיל צריך לזהר שידחק רגלו בקרקע או יגבוה מן הקרקע שלא יעשין הרגל בקרקע ועל ידי הנעיצה ככתו יעקור הסימנין :

לח השוח' צריך לדאוג בשעת שחיטה קודם שיוקנו מירו אם רוב הסימנים שחוטות במקום שחיטה בלא הגרמה ואם לא ראה בשעת שחיטה יברוק אחר השחיט' ואם לא ברק הרי זו אסורה כבהמה כחיה כל זמן שלא נשחטה בחוקת איסור אבר מן החי שחטת ואינה ניתר' אלא בשחיטה ראויה וכשרה וכל זמן שלא נתבר' לנו ששחטה שחיטה כשירה הרי היא כמת' מאליה דאוקמא אחוקת איסורה ומירו כרענבר אם זרקו מירו ולא ברקה יכול לברוקה אחר כך ולא חיישינן שמא על יד פירטוס נתקדעה השחיטה ונעשה הרוב שאין כח בה לקרוע את עצמה ע"י פירטוס ונהנו לברוק בדרך זה שחוקף אגודל על השפוע כעכ ומתוך הדחק יבלשו הסימנים לחוץ ואז יוכל לדאוג אם נשחטו רובין גם אם עכיר שמוטה כי אם לא יכנסו הסימנים ויחורו לפנים אחר שהסידר אצבעו הוי שמוטה וטריפה מיהו אין צריך לברוק אחר שמוטה דסמכין ארכיה שאין שמוטות כמו בשאר טריפות אלא אם יראה שמוטה יטרופ :

לט ואין לברוק הסימנים כנוצה שיתחב נוצה דרך הפה לדאי' אם נשחט הרוב הרוב הריאה לעינים בעיני והעש' כן מאכיל טריפות לישראל מפני שהנוצה קודעת ויש לחוש שמא לא שחט הרוב והנוצה קרעה והשלמה לרוב ואין צריך לברוק אלא אחר שחיטת תרוב אבל לשאר ספיקות כגון שמא נעקרו הסימנים לא חיישינן דסמכין ארוב כרמות שלא נעקרו כמו בשאר שמונה עשר טריפות דסמכין ארכיה ולא כרקנן אחריהם :

מ אחר שנשחטה הבהמה ונברקה כריא הרי היא עומדת בחוקת היתר ואפילו נולדה בה ריעותא כגון שכא זאב ונטל בני מעיהו החורס נקבים כשירה שאנו תלויין למי' הוא נקבם ולא אמרינן כנקבם נקב ניקב כיון שהחוקה כהיתר :

מא רין ניקב בוושט או בכני מעים וכו' סעיפים :

מב שחט עוף כרוב כדבשר ואחר גמר שחיטה מצא טבעת מהגררת שלם על הסכין כשירה שעל ידי גלגול הגררת מכח הסכין בעת שהיטה נתפרק ויש משריפין :

ך כבר כתבנו לעיל סימן שמונה עשר סעיף שהשוחט בסכין רעה שאין חיהודה חותך יפה ונתעבב בשחיטה אפילו כל היום כולו שלא פסק מלהלך ולהביא שחיטתו כשרה וה"מ בעוף שהבשרו בסכין אחד אבל בבהמה שצריכה ב' סימנים אם אחד ששחט רוב ס' א' וחותך במיעוט סימן הנשאר קודם שיתחיל לשחוט הסי' השני עיכוב בשיעור שהיה שחיטתו פסולה רבין ששחט רוב הסימן אותו מיעוט סימן הנשאר חשבו בשחוט ואם כן מה שמתעבב אח"כ בו קודם שיתחיל לשחוט הסימן השני אינו נחשב מן השחיט' דרבי כמו שחותך בידה או ברגלה ורבי היא שהיו גמורה הלכך יש ליהדר לבתחילה שלא לשחוט בסכין רעה :

ך נוהגין אנו לפסול כל השחיט' אפי' כל שהיא כלי שיעור וכן בכל מקום שישנה בשחיטה בין במיעוט קמא בין במיעוט בתרא בין בקנה בין ביושט ואע"ג דבקנה לא שייך שהייה ממז' רהא אם שחט רובו הר"ב כבד נגמרה שחיטתו ואם לא שחט רובו הר"ב לא נמיר כלל רהי ליה בחצי קנה פנים שמות' לגמור שחיטתו עד רובו מ"מ הואיל ודרך שחיט' נעשה הקלקול אסרינן לה וכן ביושט אחר ששחט רובו מהאי טעמא אסרינן לה הלכך אם שחט רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה ופסק ושהיה למות לא יחזור וישחוט המיעוט הנשאר בסכין כרי למהר ימות' אלא ימתנה כרגל או יכנה על ראשה במקל ובלכר שלא ישבר מפרכתו קודם שתצא נפשה מפני שגזול את הבריות במקום שמוכרין הבשר במשקל שמכבד את הבשר ע"י שבידת המפרק' מפני שנשאר דמה בתוכה ועוד אפילו איסור יש בו ששכילע דם באיברו כדלקמן בסיומן ס"ו :

ך השוחט ומצא קנה של גמי רך ועגול תחוב ביושט ואיכה לאורך הוושט ונחתך הקנה הריא עם שחיטת הוושט שחיטתו פסולה ויש לחוש שמא בשעה שחתך בסכין תוך הקנה לא חתך הוושט והי'ל שהייה פסולה הריצה לשחוט את העוף ותלש נוצה מצוארו לפנות לו מקום לשחיטה ופעמים שיוציא דם או שיקרע העור אין לחוש לנקיב' הוושט וכן בהמה שהתחיל לשחוט וחתך מקצ' עובי העור ויצא דם וירע בורא' שלא נגע בכשר אין לחוש לנקיבת הוושט וי"א כיון שיצא דם יש להסריף דחיש' שמא ינקב השוט ואין מתירין אלא בשלא יצא דם ולכן יש ליהדר בכל למצות הנוצות אם יוכל לשחוט בלא מריטה :

כך דיני דרסה חלדה הגרם ועיקר ובו ב' סעיפי :

א דרסה כיצד הלכה למשה מסיני שהוא צריך להלך ולהביא הסכין בשעת שחיטה ואסמכוה אקרא דרושחט שהיא לשון ומשך מלשון חץ שחוט לשונם ואם לא עשה כן אלא התין הסימני' נכתב אחת כגון שרגיה הסכין על הצואר ורחק וחתך למטה בכח כחותך צנון או קישות ררי זו פסולה ואצל' אם הנה בסכין על הצואר כדרך שמביין בסייף וחתך המימני' נכתב אחת שפסולה :

ב וכיון שצריך לשחוט בהולכה והוכא' צריך להיות הסכין יותר ארוך מרחב הצואר ושיערו חכמים ארכו הוא כמלא צואר וחזין לצואר כמלא צואר עם העור והמפרק' שאו אפשר לו לשחוט בלא דרסה ע"י הולכה לכר או הוכאה לכר רכאח' מהן סגי כדעבד ואם אין בו כשיעור הזה ושחט בהולכה לכר או בהוכאה לכר א"ל איפשר שלא דרס ושחיטתו פסולה אבל אם הלך והביא אפילו שחט באיזמל או בסכין כל שהיא כשרה יש מחמירין בבהמה והמנהג בגליל' אלו לפסול בבהמה אפי' הלך והביא אם אין בסכין כמלא צואר וחי' לצואר משה' שחט רוב הסימן קוד' שהלך או הביא כל אורך הסכין כגון שהסכין חריף וחד מאד וחתך רוב הסימן קודם שיולך או שביא כל איברו כשרה ובלכר שלא יתלהב הסכין בתחלה כמזיד כמקום אחד וישחוט רוב הסימן קודם שיולך או יביא רוב הסכין :

ג שחט שני ראשין כאחד בהולכה או בהוכאה בלכר אם יש בסכין כרי שלשה צוארין כשרה ואם לאו פסולה דע"כ סתן מהן שדרסה דהא לא היה לה לשחיטה שיעור אורך הסכין וע"כ אמרינן שגידם נשחטו כענין אחד שבענין אחד העביר הסכין על שתיהן וכיון שאחת מהן נשחטה בדרסה נימא שדרסה גם השנייה אע"פ עידיה לה שיעור סכין לשחיטת' דהא חזינן בעל כרחך שידרס בשחיטה זו וברדרסה אחת נשחטו שניהם :

ך שנים אחזין בסכין ושחיטתו אפי' זה למעל' לצד הראש וזה למטה לצד' ההוא שיהיו אחזין אותו באלכסון כשר' ולא היישנין מתוך שזה מושך לכאן וזה מושך לכאן והוחק' הסכין על הצואר שמא ידרס זה על זה שיכולים להדרס בו :

ה השוחט וחותך רוב המפרקת יש מבשרין בשחיה ררך הולכה והוכאה יש מטריפין אפי' ררך הולכה והוכאה ונהגין להטרי' דכיון שחתך כל כך בחזו' היישנין שמא דרס :

ו השוחט את העוף צריך ליהדר שיהאון בסמינים יפה יפה שלא ישמחו מתחת אצבעותיו לואה אינו אחזן יפה יהיו נשטו' מתחת הסכין ואינו יכול לשחוט ע"י הולכה והוכאה אם לא שיא' לידו דריסה וכן יש ליהדר שלא יניח האצבע על הסכין אלא יחזיק אותו בקתא שלא יבא לידו דרס' : ודרסה פסולה בין בקנה בין ביושט בין במיעוט קמא בין במיעוט בתרא כיון שנעשית בשעת

שחיטה ובמעשה שחיטה כמו שנתבאר כשרייה : ן חלדה כיצד צריך שיהיה הסכין מגולה למעלה בשעת שחיטה ולא יתכסה כשיום רכר דהכי אנמריה הלכתא מסיני וחלדה היא מלשון חולדה בחולדה הממוני' כחורי עפר ופנים והלכך אם רבנים הסכין בין ס' לסי' ושחט ל"ש שחט התחתון כהלכתא מלמעלה למטה וחזר והוציא ושחט העליון גם כן מלמעלה למטה ל"ש שחט א' מהן מלמטה למעלה שחיטתו פסולה :

ך ולא עוד אלא אפילו הבנים הסכין תחת העור או תחת צמר מסוכך בצואר הבהמה או תחת מטלית הקשה בצוארה או שמטל' מדובק בו בשעורה ושחט מתחתיו זהו נקרא חלדה ושחיטתו פסולה אבל אם המטלית פרוש על צוארה ושחט שחיטתו כשרה ומיהו לבתחלה יש ליהדר גם מזה כדי שתהא הסכין מגולה מכל וכל בשעת השחיטה וכן בעוף יזהר שלא להבנים הסכין תחת הנוצה ולכך אם הנוצה ארוכה וא"א לו לשחוט שלא יתכסה הסכין מהם ימרט הנוצ' במקום השחיטה קודם שישחוט אע"ג דאיכא צער ב"ח וכן בכבשים שיש להם צמר מסוכך בצואריהם יתלוש' אותו הצמר שם שלא יבא לידו חלדה :

ט השוחט יחם על העור שלא לעשות בו קרע גדול צריך ליהדר שלא יבנים הסכין בשעת שחיטה תחת העור בשום מקום בין כנגד הסימנין בין כראש הסכין שלא כנגד הסימני' :

י וק"ל חלדה פסולה בין במיעוט קמא בין במיעוט בתרא בין בקנה בין ביושט כיון שנעשית במקום השחיטה ובשעת שחיטה :

יא הלכך ל"ש שחט הרוב והחליך הסכין תחת מיעוט הנשאר משניהם או מאחד מהם ושחט ממה למעלה ול"ש החליך הסכין תחת מיעוט הראשון ושחט ממה למעלה ואח"כ גמר השחיטה בדרכה ל"ש שחט מיעוט הסי' בחלדה מלמעלה למטה והוצי' הסכין ונמור השחיטה שלא בחלדה ול"ש שחט רוב ס' אחד בבהמה והחליך הסכין תחת מיעוט הסי' הנשאר ושחט הסימן השני כדרכו שחיטתו פסולה :

יב הגרמה כיצד ששחט שלא במקום שחיטה הממארים למעלה בס' ך' ולשון הגרמה הוא לשון הברעה כלומר שהכריע ידו בסכין לצאת חוץ ממקום הכשר שחיטה כגון בקנה שמקום שחיטה בו היא משיפוע כובע ולמטה אם שחט למעלה ממנו לא שהתחיל לשחוט במקום שחיטה ושחט מעט והסה הסכין חוץ למקום שחיטה וגמרה שם זהו הגרמה ושחיטתו פסולה אבל אם שחט הרוב במקומו והטה כלפי מעלה לצד הראש וגמרה שם כשרה אפילו למי שפוסל שהייה דרסה חלדה במיעוט בתרא הוא מבשר רשאני התם שנעשה הפסול במקום שחיטה אבל הכא לא נעשה הפסול במקום השחיטה והיו כמחתך כרגל או במקום אחר בבהמה אחר ששחט הרוב אע"ג שנעשה בכת אחת עם השחיטה לית לן בה ומיהו יש ליהדר לבתחלה שלא לעשותו והא למכשרינן בשחט הרוב כנגד רת' חווקא ששחט רוב חלל הקנה שכפנים מהגדרת' אבל אם לא שחט רוב הקנה שכפנים אע"ג ששחט רוב הטבעת לא סגי שהטבעת' אינם מקיפים כל הקנה ואיפשר שישחט רוב הטבעת ועדיין רוב הקנה אינו שחוט חוץ מטבעת העליונה שהיא מקפת כל הקנה ובשחיטת רובו היו ג"כ רוב הקנה וכשרה :

יג וחוקא כה"ג ששחט הרוב ואח"כ הגרים אבל שחט שליש והגרים שליש ושחט שליש דכי נפקא חיותא בהגרמת שליש האמצעי שהוא משלים לרובה נפקא פסולה וכן הגרים שליש ושחט שליש והגרים שליש או אפי' הגרים שליש ושחט שני שליש שם האחוריים נוהגין לפסול דהא בי נפק חיותא דהיינו בעת שחיטת הרוב לא היה כולו בשחיטה ואע"ג דמצא חצי קנה גזום והשלימו לרוב כשרה הכא שנעש' הפסול בשעת שחיט' ובתחלת' אסרינן ל' אף על גב שאין הפסול במקום שחיטה ולא רמי לשח' שני שלישים והגרים שליש שכבר נגמרה כל השחיטה בשעה שהגרים :

יד וכל דיני הגרמה הנזכרים אינם אלא כשיודע שלא נגע ביושט אלא בקנה למעלה לצד הראש שאינו נפסל שם אלא בפסיק' הרוב אבל אם נגע בקנה למטה לצד גוף דק"ל בין כנפי' הריאה נידון כריאה וכן ביושט בין לצד מעלה בין לצד מטה אם שחט כל שהוא חוץ למקום שחיטה קודם גמר הכשר שחיטה אע"פ שגמר כל שאר השחיטה במקום שחיטה שחיטתו פסולה מפני שנקיבת מקומות הללו במשהו והרי נטרפה קודם גמר שחיטה ואנו נוהגין דחטרי' גם בהגרמה למעלה בקנה בין במיעוט קמא בין במיעוט בתרא בין בקנה בין ביושט :

טז עיקר כיצד כבר כתבת' בסיומן י"ח שאם שחט בסכין פגומה ועקר הסימנים זה אינו העיקר הגמט' מסיני הפוסל את השחיטה שחול למד מפסוק וזכחת ולא יקרעת אלא עיקר הנמסר ה"מ שפוסל כיצד כגון שנעקרו הסימנים ונשמטו שניהם ממקום חיבורן בלחי אפי' אחד מהם שנשמט ועקרו ושחט לא מכוע נעקר ונשמט קודם שחיטה דאסור שנתנבלה קודם לכן אלא אפי' התחיל לשחוט וכתך השחיטה קודם ששחט רובה נעקר אחד מן הסימני' שחיטתו פסולה שכיון שנשמט באותה שעה